

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลของกลุ่มจิตสัมพันธ์ที่มีต่อการเห็นคุณค่าในตนเองของวัยรุ่น

สมมติฐานในการวิจัย

1. นักศึกษาที่เข้าร่วมประสบการณ์กลุ่มจิตสัมพันธ์มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่านักศึกษาที่เข้าร่วมประสบการณ์ที่สนใจ
2. นักศึกษาที่เข้าร่วมประสบการณ์กลุ่มจิตสัมพันธ์มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่านักศึกษาที่อยู่ในสภาพแวดล้อมเดิมตามปกติ
3. นักศึกษาที่เข้าร่วมประสบการณ์ที่สนใจมีการเห็นคุณค่าในตนเองไม่แตกต่างจากนักศึกษาที่อยู่ในสภาพแวดล้อมเดิมตามปกติ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) ที่มีอายุระหว่าง 18-19 ปี ภาคต้น ปีการศึกษา 2531 วิทยาลัยพิษณุโลก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างแบบแยกประเภทจากนักศึกษาที่สนใจและอาสาสมัครเข้าร่วมในการวิจัยจำนวน 37 คน โดยแยกรายชื่อผู้สมัครเป็นเพศชาย 15 คน เพศหญิง 22 คน แล้วสุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลอง (A) 10 คน เป็นเพศชาย 5 คน เพศหญิง 5 คน กลุ่มควบคุม (C) 10 คน เป็นเพศชาย 5 คน เพศหญิง 5 คน และกลุ่มควบคุม (B) 10 คน เป็นเพศชาย 5 คน เพศหญิง 5 คน แต่ก่อนจะถึงวันประชุมกลุ่ม สมาชิกเพศชายในกลุ่มควบคุม (B) ไม่สามารถเข้าร่วมกลุ่มได้ 1 คน จึงทำให้สมาชิกกลุ่มควบคุม (B) เหลือ 9 คน เป็นเพศชาย 4 คน เพศหญิง 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองที่ผู้วิจัยแปลและดัดแปลงมาจากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองของคูเปอร์สมิธ ฉบับผู้ใหญ่ (Coopersmith Self-esteem Inventory Adult Form, 1984)

2. แบบประเมินกลุ่มจิตสัมพันธ์ เป็นคำถามปลายเปิดที่ให้โอกาสแก่ผู้ตอบในการแสดงความคิดเห็น และความรู้สึกละหว่างที่ได้ผ่านกระบวนการกลุ่มจิตสัมพันธ์ต่อผู้นำกลุ่มกิจกรรมกลุ่ม เวลา และสถานที่ ตลอดจนประโยชน์ที่ได้รับ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ขั้นตอนเตรียมการทดลอง

1.1 ติดต่อสถานที่ที่ใช้ในการวิจัย 2 แห่ง คือบ้านพักรับรองศูนย์วิจัยชาวที่ 1 และบ้านพักรับรองศูนย์ช่างสหกรณ์ที่ 6

1.2 ประกาศรับสมัครนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) วิทยาลัยพิษณุโลก ที่สนใจจะเข้าร่วมในการวิจัย

1.3 แยกรายชื่อนักศึกษาที่สนใจจะเข้าร่วมในการวิจัยจำนวน 37 คน เป็นเพศชาย 15 คน เพศหญิง 22 คน แล้วสุ่มเข้ากลุ่มทดลอง (A) กลุ่มควบคุม (B) และกลุ่มควบคุม (C) แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 10 คน เป็นเพศชาย 5 คน เพศหญิง 5 คน แต่เมื่อถึงวันประชุมกลุ่มสมาชิกเพศชายในกลุ่มควบคุม (B) ไม่สามารถมาร่วมกลุ่มได้ 1 คน จึงทำให้สมาชิกในกลุ่มควบคุม (B) เหลือ 9 คน เป็นเพศชาย 4 คน และเพศหญิง 5 คน

2. ขั้นตอนการทดลอง

2.1 นำคหมากลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือกลุ่มทดลอง (A) กลุ่มควบคุม (B) และกลุ่มควบคุม (C) มาตอบแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง อันเป็นทดสอบก่อนการทดลอง

2.2 กลุ่มทดลอง (A) เข้าร่วมประสบการณ์กลุ่มจิตสัมพันธ์ โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่มตั้งแต่วันที่ 7 กรกฎาคม 2531 จนถึงบ่ายวันอาทิตย์ที่ 10 กรกฎาคม 2531 เป็นเวลาต่อเนื่องกัน 3 วัน 3 คืน รวมเวลาทั้งสิ้น 30 ชั่วโมง

2.3 กลุ่มควบคุม (B) เข้าร่วมประสบการณ์ทัศนศึกษา โดยมีผู้ช่วยผู้วิจัย 1 คน เป็นผู้อำนวยความสะดวกตั้งแต่เย็นวันพฤหัสบดีที่ 7 กรกฎาคม 2531 จนถึงบ่ายวันอาทิตย์ที่ 10 กรกฎาคม 2531 เป็นเวลาต่อเนื่องกัน 3 วัน 3 คืน รวมเวลาทั้งสิ้น 30 ชั่วโมง

2.4 กลุ่มควบคุม (C) อยู่ในสภาพแวดล้อมเดิมตามปกติ

2.5 นักหมายให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือกลุ่มทดลอง (A) กลุ่มควบคุม (B) และกลุ่มควบคุม (C) ทำแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง ในวันจันทร์ที่ 11 กรกฎาคม 2531 อันเป็นการทดสอบหลังการทดลอง พร้อมทั้งให้กลุ่มทดลอง (A) ทำแบบประเมินกลุ่มจิตสัมพันธ์

2.6 เก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบให้คะแนนจากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง ของกลุ่มทดลอง (A) กลุ่มควบคุม (B) และกลุ่มควบคุม (C) ตลอดจนแบบประเมินกลุ่มจิตสัมพันธ์ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง จากการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง และผลต่างของคะแนนจากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเองก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง (A) กลุ่มควบคุม (B) และกลุ่มควบคุม (C)

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบ ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนจากแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง จากการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง และผลต่างของคะแนนการเห็นคุณค่าในตนเองก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง (A) กลุ่มควบคุม (B) และกลุ่มควบคุม (C) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทิศทางเดียว (ONE WAY ANOVA)

3. ประมวลข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินกลุ่มจิตสัมพันธ์

ผลการวิจัย

1. นักศึกษาที่เข้าร่วมประสบการณ์กลุ่มจิตสัมพันธ์มีการเห็นคุณค่าในตนเองไม่แตกต่างกับนักศึกษาที่เข้าร่วมประสบการณ์ทัศนศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ

2. นักศึกษาที่เข้าร่วมประสบการณ์กลุ่มจิตสัมพันธ์มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงกว่า
นักศึกษาที่อยู่ในสภาพแวดล้อมเดิมตามปกติอย่างมีนัยสำคัญ
3. นักศึกษาที่เข้าร่วมประสบการณ์ทัศนศึกษามีการเห็นคุณค่าในตนเองไม่แตกต่างกับ
นักศึกษาที่อยู่ในสภาพแวดล้อมเดิมตามปกติอย่างมีนัยสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

- 1 ควรมีการศึกษาผลของกลุ่มจิตสัมพันธ์ที่มีต่อการเห็นคุณค่าในตนเองในวัยอื่น ๆ
เช่น วัยเด็ก วัยผู้ใหญ่ เนื่องจากวัยเด็กและวัยผู้ใหญ่มีพัฒนาการที่แตกต่างจากวัยรุ่น
- 2 ควรมีการศึกษาผลของกลุ่มจิตสัมพันธ์ที่มีต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง โดย
มีการพบปะกันสัปดาห์ละ 1 ครั้ง หรือ 2 ครั้ง ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ . อย่างไรเพื่อเป็น
การประหยัดค่าใช้จ่าย
- 3 ควรมีการศึกษาผลของการเข้าร่วมประสบการณ์กลุ่มในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การ
ปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่ม การฝึกมนุษยสัมพันธ์ว่ามีผลต่อการเห็นคุณค่าในตนเองอย่างไรเมื่อ
เปรียบเทียบกับผลของกลุ่มจิตสัมพันธ์ที่มีต่อการเห็นคุณค่าในตนเอง